

b Ps. 136.

ta, quæ secum detulerant, salicibus in signum desertæ professionis suspenserant; flagrantibusque reponerant. Quomodo cantabimus Canticum Domini in terra aliena? (b) Cantabant illi quidem interdum, sed foli inter se vices regionis sua, & Tempeli eversionem deplorantes; pangebant carmina lugentibus mortisque fratribus levandis; Domini opem implorabant, sub ejus oculis exhibentes veterum promissionum fidem, quarum tandem memor afficit parceret. Fatabant tamen, humilem depositentes veniam, criminum suorum granditatem; rogabant ut soli tandem captivitate, tot malis finem imponeret. Hæc argumenta carminum, quæ in captivitate Babylonica scriperunt Hebrei, tristia illa plerunque & lugubria.

Nondum constat inter Commentatores an Templi obsequiis vel saltem extraordinariâ aliquâ occasione fœminæ Cantatrices vel instrumentis ludere docte servierint. Id enim indecorum maximè Rabbini videtur; neque indecorum tantum, sed rem plenam periculis rebus, si Ministeriorum sanctitas fœminarum consuetudine in discrimen poneretur. Quare non nisi extraordinariâ quadam occasione adhibitas fuisse fœminas Cantatrices in cæremoniis Religionis, & non nisi cum illæ extra-Templum agerent, Sanctius, Cornelius à Lapide, & Interpretes plerique autem rurunt. Ita lusisse fœminas legitimus post transfigurationem Erythræi, post relatam à Davide de Goliath victoriâ, cum Arca Jerofolyman deduceretur, in triâ Regis Josue funere, dum scilicet Cantores omnes & Cantatrices Hebraæs Jeremæa Lamentationes è de re scriptas cantantes lusisse scriptum est 2. Par. 35. 25.

Contraria tamen nobis unâ cum doctissimis aliis Interpretibus fedet opinio; nimur in magnis per annum Solemnitatibus adhiberi consuefisse fœminas Cantatrices, sub Præfectis, Hebreo nomine Mnazeach appellatis, servientes; de quibus Præfectis nos alibi fusiùs (c). Porro his viris tanquam Præcentoribus fœminæ ille utebantur; nec plerumque earum puerarum choros nisi fœminæ Levitarum impiebant. Summâ tamen cautione & modestâ, ea quæ ad fœminas pertinebant, agebantur; ab aliis enim Musicis discreta, divisam à viris classem constituebant. Singularis in speciem sententia optimis Scripturæ documents demonstratur. In censu filiorum Heman, viri inter tres primores musicæ Templi Præfectos, 12. filii, & tres filii numerantur (d). Ut quid, rogo, recensenter præter Scripturæ modum fœminæ, nisi quid illæ idem cum fratribus canendi manus coram Domino praefarent? Cùm Arca è Cariath-Jirim infigni pompa Jerofolyman deduceretur (e), puerarum choroi sub Præcentoribus solemnitatem augebant. In censu eorum, quos Esdras è captivitate Babylonica reduxit, 200. inter viros fœminasque Musicæ peritos numerantur, quos sancit templi servitius destinatos fuisse nullus dubito (f). Hanc sententiam tuerit Lyranus ad 3.

c Vide Differ-
tationem in
Lamnazeach.

d 1. Par. 23. 5.

e Psal. 67. 26.

f 1. Esdr. 2. 66.
67. &c. 2.
Esd. 7. 67.

Esd. 2. 66. laudans testimonium ex Paral-
pomenis à nobis supra deductum de tri-
bus pueris Heman.

Paraphrastes Chaldæus in Eccle. 2. 8. di-
ferte tradit, constitutos à Salomon in
Templo Cantores pariter & Cantatrices.
Gemina centent Tostatus, & Menochius
(g); quemadmodum & Grotius, & Ca-
stilio in 1. Par. 15. 20. quo in loco Hebreus
legit Zacharium, Ozilem, Semiramo, alioquin septimè classi musicorum ex puer-
is constanti præfuisse (h). Psal. 9. inscri-
bitur Ben five Banaja Præfecto Musices in
Choro puerarum (i). Porro Templum Do-
mini velut Aula Domini Israëlis habi-
tum, plures in obsequium sui, tanquam
Domino praesente, ministros exigebat.
Nihil ibi desideratum pro more Regum
Orientalium, non mensa, non aromata,
thronus, conclavia, Prædicti, Chori Mu-
sicorum tam virorum quam puerarum.

Philo de Vita contemp. narrans cho-
reas & cantilenas, quibus Therapeuta so-
lemnium dierum pompa celebrabant, in
duos divitos choros cantatae illos tradit.
Omnibus præcinebat totamque ducebat
musicam vir aliquis ad id constitutus, ac
post cantum, viri fœminæque, seorsum
tamen, choræ sparsum hic & illi insti-
tuebant; subitoque veluti repentinæ cœstro
divinitus abrupti & voces simul & choræs
jungebant, mixtumque ex viris fœminis
que melos gratum harmonia genus aurib-
us præbebat. Potuit itaque non assimili-
cæmeritaria in Templi rebuque sacris ser-
vari, quam Therapeuta, viri in primis
graves sapientesque, à cœtu suo non du-
cebant alienam. Narrat pariter idem Phi-
lo, servari apud Iudaos omnis generis &
metri carmina, quæ coram Altare, aliis
stantibus immotis, aliis choro decentibus,
cantarentur.

Præter musicam Templi suus erat cho-
rus Musicorum, Regæ Aula servitus
definitius: Numquid audire possum ul-
tra vocem Cantatorum, atque Cantatri-
cum? ait Berzellai ad Davidem, se in-
Aulam invitantem (k). Salomon, qui
cum nihil sibi ad voluntatem reliquum
fecisset, musicam pariter amavit, fecisse
sibi scribit Cantores & Cantatrices (l).
Regæ huic musicæ sub Davide præfuisse
Asaph crediderim; quippe qui 1. Par. 25.
2. de illo scriptum legitur: Prophetatis
suxta Regem; Heber. Ad manum Regis.
Porro Regæ erat magnificientia apud
Orientales, si pueris canendi peritis ad
solatium in quiete noctis & in conviviis
instrutissimum Aulam haberent. Tono vo-
cis & suavitate cæteris præfansi pueris
præcinebat, reliquis succinentibus (m).
Has fœminas Persæ appellabant Zarba,
vel Barza (n). Parmentio de capta à se
Damasco. Alexandrum per literas faciens
certiorum, simul nunciavit, receperit in-
ter captivas 329. pueras ex Aula Darri
musicæ peritas (o). Porro aliae ludendi
instrumentis, aliæ canendi, ac tandem aliæ
canendi simul & voce & instrumentis do-
cta habebantur (p). Hunc luxum & pom-
pam Aulæ Perlarum adoptarunt Parthi
&

m Athen. lib.
3. & 12.
n Suidas, in
Mousurgos.o Apud Athen.
13. c. 9.

p Suidas Ibid.

q Plutarch. in
Crasso. Vide
Briffon. de Re-
gno Persar. lib.
1.

r Theopomp.
Hist. lib. 15.
apud Athen.
lib. 12. cap. 8.

s Psal. 1. 1.
2. 1. 1.
3. 1. 1.
4. 1. 1.
5. 1. 1.
6. 1. 1.
7. 1. 1.
8. 1. 1.
9. 1. 1.
10. 1. 1.
11. 1. 1.
12. 1. 1.
13. 1. 1.
14. 1. 1.
15. 1. 1.
16. 1. 1.
17. 1. 1.
18. 1. 1.
19. 1. 1.
20. 1. 1.
21. 1. 1.
22. 1. 1.
23. 1. 1.
24. 1. 1.
25. 1. 1.
26. 1. 1.
27. 1. 1.
28. 1. 1.
29. 1. 1.
30. 1. 1.
31. 1. 1.
32. 1. 1.
33. 1. 1.
34. 1. 1.
35. 1. 1.
36. 1. 1.
37. 1. 1.
38. 1. 1.
39. 1. 1.
40. 1. 1.
41. 1. 1.
42. 1. 1.
43. 1. 1.
44. 1. 1.
45. 1. 1.
46. 1. 1.
47. 1. 1.
48. 1. 1.
49. 1. 1.
50. 1. 1.
51. 1. 1.
52. 1. 1.
53. 1. 1.
54. 1. 1.
55. 1. 1.
56. 1. 1.
57. 1. 1.
58. 1. 1.
59. 1. 1.
60. 1. 1.
61. 1. 1.
62. 1. 1.
63. 1. 1.
64. 1. 1.
65. 1. 1.
66. 1. 1.
67. 1. 1.
68. 1. 1.
69. 1. 1.
70. 1. 1.
71. 1. 1.
72. 1. 1.
73. 1. 1.
74. 1. 1.
75. 1. 1.
76. 1. 1.
77. 1. 1.
78. 1. 1.
79. 1. 1.
80. 1. 1.
81. 1. 1.
82. 1. 1.
83. 1. 1.
84. 1. 1.
85. 1. 1.
86. 1. 1.
87. 1. 1.
88. 1. 1.
89. 1. 1.
90. 1. 1.
91. 1. 1.
92. 1. 1.
93. 1. 1.
94. 1. 1.
95. 1. 1.
96. 1. 1.
97. 1. 1.
98. 1. 1.
99. 1. 1.
100. 1. 1.
101. 1. 1.
102. 1. 1.
103. 1. 1.
104. 1. 1.
105. 1. 1.
106. 1. 1.
107. 1. 1.
108. 1. 1.
109. 1. 1.
110. 1. 1.
111. 1. 1.
112. 1. 1.
113. 1. 1.
114. 1. 1.
115. 1. 1.
116. 1. 1.
117. 1. 1.
118. 1. 1.
119. 1. 1.
120. 1. 1.
121. 1. 1.
122. 1. 1.
123. 1. 1.
124. 1. 1.
125. 1. 1.
126. 1. 1.
127. 1. 1.
128. 1. 1.
129. 1. 1.
130. 1. 1.
131. 1. 1.
132. 1. 1.
133. 1. 1.
134. 1. 1.
135. 1. 1.
136. 1. 1.
137. 1. 1.
138. 1. 1.
139. 1. 1.
140. 1. 1.
141. 1. 1.
142. 1. 1.
143. 1. 1.
144. 1. 1.
145. 1. 1.
146. 1. 1.
147. 1. 1.
148. 1. 1.
149. 1. 1.
150. 1. 1.
151. 1. 1.
152. 1. 1.
153. 1. 1.
154. 1. 1.
155. 1. 1.
156. 1. 1.
157. 1. 1.
158. 1. 1.
159. 1. 1.
160. 1. 1.
161. 1. 1.
162. 1. 1.
163. 1. 1.
164. 1. 1.
165. 1. 1.
166. 1. 1.
167. 1. 1.
168. 1. 1.
169. 1. 1.
170. 1. 1.
171. 1. 1.
172. 1. 1.
173. 1. 1.
174. 1. 1.
175. 1. 1.
176. 1. 1.
177. 1. 1.
178. 1. 1.
179. 1. 1.
180. 1. 1.
181. 1. 1.
182. 1. 1.
183. 1. 1.
184. 1. 1.
185. 1. 1.
186. 1. 1.
187. 1. 1.
188. 1. 1.
189. 1. 1.
190. 1. 1.
191. 1. 1.
192. 1. 1.
193. 1. 1.
194. 1. 1.
195. 1. 1.
196. 1. 1.
197. 1. 1.
198. 1. 1.
199. 1. 1.
200. 1. 1.
201. 1. 1.
202. 1. 1.
203. 1. 1.
204. 1. 1.
205. 1. 1.
206. 1. 1.
207. 1. 1.
208. 1. 1.
209. 1. 1.
210. 1. 1.
211. 1. 1.
212. 1. 1.
213. 1. 1.
214. 1. 1.
215. 1. 1.
216. 1. 1.
217. 1. 1.
218. 1. 1.
219. 1. 1.
220. 1. 1.
221. 1. 1.
222. 1. 1.
223. 1. 1.
224. 1. 1.
225. 1. 1.
226. 1. 1.
227. 1. 1.
228. 1. 1.
229. 1. 1.
230. 1. 1.
231. 1. 1.
232. 1. 1.
233. 1. 1.
234. 1. 1.
235. 1. 1.
236. 1. 1.
237. 1. 1.
238. 1. 1.
239. 1. 1.
240. 1. 1.
241. 1. 1.
242. 1. 1.
243. 1. 1.
244. 1. 1.
245. 1. 1.
246. 1. 1.
247. 1. 1.
248. 1. 1.
249. 1. 1.
250. 1. 1.
251. 1. 1.
252. 1. 1.
253. 1. 1.
254. 1. 1.
255. 1. 1.
256. 1. 1.
257. 1. 1.
258. 1. 1.
259. 1. 1.
260. 1. 1.
261. 1. 1.
262. 1. 1.
263. 1. 1.
264. 1. 1.
265. 1. 1.
266. 1. 1.
267. 1. 1.
268. 1. 1.
269. 1. 1.
270. 1. 1.
271. 1. 1.
272. 1. 1.
273. 1. 1.
274. 1. 1.
275. 1. 1.
276. 1. 1.
277. 1. 1.
278. 1. 1.
279. 1. 1.
280. 1. 1.
281. 1. 1.
282. 1. 1.
283. 1. 1.
284. 1. 1.
285. 1. 1.
286. 1. 1.
287. 1. 1.
288. 1. 1.
289. 1. 1.
290. 1. 1.
291. 1. 1.
292. 1. 1.
293. 1. 1.
294. 1. 1.
295. 1. 1.
296. 1. 1.
297. 1. 1.
298. 1. 1.
299. 1. 1.
300. 1. 1.
301. 1. 1.
302. 1. 1.
303. 1. 1.
304. 1. 1.
305. 1. 1.
306. 1. 1.
307. 1. 1.
308. 1. 1.
309. 1. 1.
310. 1. 1.
311. 1. 1.
312. 1. 1.
313. 1. 1.
314. 1. 1.
315. 1. 1.
316. 1. 1.
317. 1. 1.
318. 1. 1.
319. 1. 1.
320. 1. 1.
321. 1. 1.
322. 1. 1.
323. 1. 1.
324. 1. 1.
325. 1. 1.
326. 1. 1.
327. 1. 1.
328. 1. 1.
329. 1. 1.
330. 1. 1.
331. 1. 1.
332. 1. 1.
333. 1. 1.
334. 1. 1.
335. 1. 1.
336. 1. 1.
337. 1. 1.
338. 1. 1.
339. 1. 1.
340. 1. 1.
341. 1. 1.
342. 1. 1.
343. 1. 1.
344. 1. 1.
345. 1. 1.
346. 1. 1.
347. 1. 1.
348. 1. 1.
349. 1. 1.
350. 1. 1.
351. 1. 1.
352. 1. 1.
353. 1. 1.
354. 1. 1.
355. 1. 1.
356. 1. 1.
357. 1. 1.
358. 1. 1.
359. 1. 1.
360. 1. 1.
361. 1. 1.
362. 1. 1.
363. 1. 1.
364. 1. 1.
365. 1. 1.
366. 1. 1.
367. 1. 1.
368. 1. 1.
369. 1. 1.
370. 1. 1.
371. 1. 1.
372. 1. 1.
373. 1. 1.
374. 1. 1.
375. 1. 1.
376. 1. 1.
377. 1. 1.
378. 1. 1.
379. 1. 1.
380. 1. 1.
381. 1. 1.
382. 1. 1.
383. 1. 1.
384. 1. 1.
385. 1. 1.
386. 1. 1.
387. 1. 1.
388. 1. 1.
389. 1. 1.
390. 1. 1.
391. 1. 1.
392. 1. 1.
393. 1. 1.
394. 1. 1.
395. 1. 1.
396. 1. 1.
397. 1. 1.
398. 1. 1.
399. 1. 1.
400. 1. 1.
401. 1. 1.
402. 1. 1.
403. 1. 1.
404. 1. 1.
405. 1. 1.
406. 1. 1.
407. 1. 1.
408. 1. 1.
409. 1. 1.
410. 1. 1.
411. 1. 1

giosissimus quæsivit, num Propheta aliquis Domini in exercitu occurreret. Adesse Elieum renunciatum est, quem convenientibus tribus simul Regibus, vir sanctus viso Rege Iuda, nihil habere secum illo negotii dixit; ictus, & mater nos Prophetas consulserat. Respondit Joachim, numquid id fieri potuisset, ut Deus tres simul Reges in manus Moabitarum tradendos ed deduxisset? Tunc statim Propheta revereri se dixit Josaphat Regem Iuda, ceteros alioquin se ne aspectu quidem dignaturum. Nunc vero, ait, adducatur ad me vir canendi instrumentis peritus. Cum venisset, atque instrumento suo luderet, statim Spiritu Sancto in Propheticam insinuante, vir sanctus in propheticas voces effusus est (?). Porro aspectus Regis Iuda, ejusque voces Prophetam aliquantum commoverant; sed in pristinum mentis statum sono instrumenti restitutus, Divini Spiritus impressionibus excipiens se comparavat.

En alterius generis exemplum, quo bellicos spiritus militibus Josaphat excitatos, atque terrorem hostibus incussum discimus. Cum Ammonita, Moabita, aliique Arabiae populi junctis simul armis in dictione Josaphat irrupissent, Rex ille Domini opem imploratum se contulit, Deique verbis Propheta Jahaziel victorianam roganter spopondit. Eä spe plenus, exercitu in hostes ducto, aciem ita instruxit, ut Cantores Domini eundem, quem in Templo, ordinem tenentes, & musicis instrumentis canentes, primi in exercitu procederent. Vix ad primum instrumentorum concentrum hostes subito terrore percussi sunt, & veris inter se armis mutuis vulneribus conciderunt; Moab, & Ammon in Idumæos procurrerunt; quibus deletis ipsi tandem inter se commissi sunt. Quare omnibus occisis, hostium arma omnia & præda ultrè Hebræis cessere.

Simile exemplum occurrit in bello Abie Regis Iuda in Jeroboamum Regem Israel (m). Regis Iuda exercitum sequerantur iusta Moyris præceptum (n). Sacerdotes cum sacris tubis, que indicio Domini presentia designabantur: Ergo in exercitu nobis Dux Deus est, & Sacerdotess ejus, qui clangunt tubis, & resonant contravos. Vix factorum instrumentorum sono, & clamore populi Iuda ab hostibus auditio, tantus illorum animos terror incessit, ut in fugam omnes dilaberentur. Præterea quæ in obsidione Jericho contigisse leguntur, cum sacrum buccinarum clangore & clamoribus Hebræorum moenia Urbis concussa corruerint (o); res est enim potius inter prodigia quam inter peculiares musicæ effectus confenda.

Quæ de Saulo narrantur sono instrumenti & vocis Davidicæ relevato, nihil habent supra naturam; sicut etiam non nisi juxta naturæ leges contigisse poterat, ut Saul, ceteraque ab eo missi ad capendum Davidem, inter Prophetas statim Prophetæ redderentur; quemadmodum & illud Elisei, quo se ad illapsum Sancti Spiritus excipendum comparavat: influit

enim musica in sanguinem & spiritus, quos leni quadam & dulci agitatione molliens, noxios idem humores & melancholiæ, quin & pigrioris sanguinis hebetudinem dissipat. Omnis ætatis remedium fuit, ut melancholia, phrensis, furor, cæteraque ejus generis, latens & jucundis curarentur; etiam etiam natura consonum maximè, ut in æcta ludentium & cantantium ad ludum & cantum excitemur. Ita enim natura comparat habemus, ut aliorum, quos ante oculos intuemur, motus atque instrumentorum impressiones sequamur.

Porrò prophetæ Scriptura stilo usurpatum non raro pro subita quadam excitatione, qua ad imitandos motus & agitationes Prophetarum inducimus. Tandem animi emotio atque conturbatio, ira, & cetera ejus generis vix pati potuerint Divini Spiritus tranquillum illapsum, nisi prius instrumento sono compescerentur; ex quo factum ut Elieus ad Divinum Spiritum recipientum se comparans, virum ludendi instrumentis peritum accerseret. Balaam, ut se colligeret, atque dispersos dissipatosque in coetu hominum spiritus reduceret [p], in privatum secedens, aliquo temporis spatio solitarius mansit.

Atqui nulli spectantur pares in musica nostrorum temporum effectus. Cuiusne virtus ea res deputanda; an musicæ, Musicive, vel instrumentis? An potius nos blandis minus tangimus, minusque præ Veteribus illis moveamur; vel forte passionum nostrarum motibus cautoles invigilamus; aut tandem longa quædam habitudo Stoicum nescio quem stuporem in naturam transmutavit? Fieri quidem potest, ut nos animum habeamus præ illis firmiores, & habitudine atque educatione aliqd in passionibus & sensibus nostris sive immutatum sive dissimulatum fuisse; re tamen iisdem semper nobis idem pariter spiritus & passiones manent. Sit etsi aliquis, qui seriat mentis intentione passionum quorundam motibus resistat; quot verò liberos se illis permittunt, id unicè querentes, ut animis emoveantur; nec musicam morosam sepè alia de causa auscultant, nisi ut se leni quædam blandoque motu mulceri sentiant?

Alia est igitur causa hujus rei in musicæ ipsa quærenda. Vetus est ante mille annos cæpta querela, miram illam musicæ vim defuisse, ejusque rei invidiâ jam inde ab ea ætate musicam ipsam onerabant. Dolebat peritus quisque res musicas corrumpas, turbatas, nihil de genuina illa nobilitate amplius servare.

Vossius in suo Opere de Poematum canitu, & viribus Rythmi, suis demonstrat, & sapientiæ inculcat hanc rei Musicales ruinam, hebetatamque illam, qua olim pollebat, virtutem contemptui optimæ Poësis, quantitatis syllabarum, numeri & ejus, quæ verba inter & cantum servanda est, proportionis imputandam. Defecit etiam, addit, vis illa verborum, qua maximè spiritus moveretur, periti scilicet genuina illa pronunciandi ratio & carminum aptissimum metrum; musicis notis tradun-

tur

tur strophæ, quarum ne verba quidem assequimur. Quare blanda licet & suavissima carmina, cum ne audiri quidem possint, nihil movendis cordibus valent. Dum aures melodiæ suavitatem mulcentur, errare in incertum spiritus cogitur, quippe qui nihil satis certum & distinctum assequatur. Hinc nulla satis plena voluptas, & cor in duas partes distrahit; cum mediodia quidem, non verò sensu carminis afficiatur. Profectò si una simul vox, harmonia, & sensus patens verborum in spiritum influeret, aliter fare quam quod nostræ ætate soleat moveretur; quemadmodum virtus unita plus valet, quam divisa. Id in primis specabant Veteres, ne quid unquam de carmine, quod cantabatur, excideret: quod per quam communis contingebat, cum multiplex illi vocum numerus in eadem verba consonaret, omnibus simul Cantores à validiori Præcentoris voce duerentur. Respondebat apta verbi & sensu harmonia; id agentibus peritissimis illis viris, ut quā possent maximè, naturam & vocem hominis in iis rerum circumstantiis, quas carmina exprimebant, imitarentur. Chori in Comœdiis & Tragediis Veterum nunquam supra naturalem loquendi modum vocem elevabant. Porrò quantum ratio illa cantandi animis capiens valeret, statis demonstrat eloquentissimi alicuius Declimatoris oratio, qui naturam imitari, & aptum verbi gestum jungere norit. Quis, rogo, vim ejus orationis non sentit? Ita pariter reputandum est de Musica naturali & in ipsa simplicitate suā numerosissimâ.

S. Clemens Alexandrinus (q), antiquitatis in primis veterumque morum instrumentissimus, tradit, sacram Hebræorum Musicam in Templo plerumque Doricum retulisse, quod gravissimum est, & vetustissimum musica genus, totum ferme inspontis, & productioribus syllabis versans: Dominum proinde maximè decebat, cui in timore servire jubemur: Servite Dominum in timore, & exultate ei cum tremore. Is Veterum gustus, quorum Musica, cum maximè in rebus facerit impenderetur, non nisi gravitatem, & majestatem spirabit; cùm interim nostræ ætate Ecclesiæ non raro theatralibus harmoniis obstrepere contingat.

Servant hodie usque Judæi in Synago-

gues suis quoddam Musicæ genus, patrum facile traditione receptum. Si tamen res eorum Musicas tantum proferni quantum nostras contigit, cur ex ista recentiori certi aliquid pro veteri deducatur, nihil est; longissimo enim distanti intervallo. Simplicissimam quidem Musicam hodie pariter servant Hebræi, qua in re veteri sat respondet; sed tot inter miseræ gentis vices, tot rerum & temporum circumvolutiones, intactam illam mansisse quis credit? Recentiori Hebræorum Musica P. Kircherius expoundit laboravit; sed illam cum Musica Templa Salomonis conferre ne cogitavit quidem.

Licet autem confusa nobis maneat idea plurium Musicæ instrumentorum, quorum in Templo usus; varietas tamen & variam fuisse Musicam illam satis demonstrat. Et quidem variam fuisse oportet, cum Psalmi, qui nostræ superlunt ætate, tam varii sint argumenti; sicut & variæ adeo solemnitates peculiariter singulæ exercitum apparatum. In Paschate Deo grates agebantur pro recepta è servitute Ægyptiaca libertate. In Pentecoste traditæ à Deo in monte Sina Legis solemnis memoria recolebatur. In Festo Expiationis jejunio pariter, & animi supplicis humilitate venia de commissis criminibus pœfiebatur. In Festo Tabernaculorum iter per Desertum velut sub oculis revocatum est; gratesque Deo pro messe recepta impensæ.

q Strom. 1.6.